

12.03.2020

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

Koronavirüs salgınında son durum

12 Mart itibariyle dünyada koronavirüs salgınıyla ilgili yaşanan son gelişmeler:

- ABD cuma gününden itibaren Avrupa'dan gelen tüm seyahatleri 30 gün boyunca askıya alıyor
- NBA, basketbolculardan birinde yeni tip koronavirüs (Covid-19) tespit edilmesinin ardından tüm maçlarını süresiz olarak askıya aldı
- ABD'de etkili olan yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle, başkent Washington DC'de "acil durum" ilan edildi
- İtalya'da yeni tip koronavirüs nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı 196 kişi daha artarak 827'ye yükseldi
- İtalya'da vaka ve ölümlerin artmasının ardından ülkedeki eczane ve market dışında bütün işletmelerin kapatılmasına karar verildi
- İspanya'da virüsten ölenlerin sayısı 54'e yükselirken, vaka sayısı ise 2 bin 200'ün üzerine çıktı.
- Çarşamba sabahı ilk ölüm vakasının yaşandığı Belçika'da yaşları 74 ve 86 olan iki kişi daha yaşamını yitirdi, ölenlerin sayısı 3'e yükseldi
- İsveç Halk Dairesi, ülkede tespit edilen koronavirüs vaka sayısının 486'ta çıktığını ve ilk kez bir kişinin virüs nedeniyle hayatını kaybettiğini duyurdu
- Türkiye'de Sağlık Bakanlığı, bir kişinin Covid-19'a yakalandığını açıkladı. Hastanın diğer insanlarla fazla temas etmeyen biri olduğu belirtilirken durumunun iyi olduğu bildirildi
- Fransa'da yeni tip koronavirüs (Covid-19) nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı 48'e ve vaka sayısı 2 bin 281'e yükseldi.
- Slovakya hükümeti, yeni tip koronavirüsün (Covid-19) neden olabileceği olumsuz sonuçları önlemek amacıyla ülkede olağanüstü hal (OHAL) ilan etti.

- İngiltere Sağlık Bakanı yardımcısında koronavirüs tespit edildi.
- İtalya'da bir günde 168 kişi hayatını kaybetti, vaka sayısı 12 bini geçti. Ülke karantinaya alındı.

Türkiye'de koronavirüs önlemleri

Türkiye'de ilk yeni tip koronavirüs (Covid-19) vakasının görülmesinin ardından birçok toplu etkinlik iptal edildi ya da ertelendi.

Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu Bakan Kasapoğlu maçların seyircisiz oynanması gibi bir gündemleri olmadığını ancak mart-nisan aylarında kota müsabakalarına yönelik olmayan yurt içi ve dışındaki 80'den fazla organizasyonun ertelendiğini söyledi. Kasapoğlu gençlik kamplarındaki uluslararası çalışmaların da ertelendiğini belirtti.

Diyanet İşleri Başkanlığı da koronavirüs önlemleri kapsamında uluslararası toplantıların ertelendiğini bildirdi. Başkanlıktan yapılan açıklamada, bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenmesi planlanan "6. Uluslararası İyilik Ödülleri Töreni" ve 2-5 Nisan tarihleri arasındaki "10. Avrasya İslam Şurası"nın ertelendiği bildirildi.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, kamu personelinin bu dönemde zorunlu olmadıkça yurt dışına çıkmamasıyla ilgili Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bir genelgesinin birkaç gün içerisinde yayınlanabileceğini belirtti.

Ulusal tıbbi kongrelerle ilgili "Sayıca kaç kişiye kadar sınırlamalıyız?" konusunu Bilim Kurulunda tartışacaklarını söyleyen Koca, "Temelde uluslararasına izin yok ama ulusal olan, uluslararası katılımı olmayan kongreler için de sayıda bir sınırlama yapmak istiyoruz. Mesela ABD 50 kişi ve üzerini yasakladı. Benzer şekilde biz de bir sayı belirleyerek tartışmak istiyoruz. Bunu önümüzdeki 1-2 gün içinde açıklamış oluruz." dedi.

Türkiye'nin özellikle İran sınırında koronavirüse karşı aldığı tedbirler uygulanmaya devam ederken Türkiye ile Gürcistan arasındaki Çıldır-Aktaş Gümrük Kapısı'nda da Covid-19 tedbirleri çerçevesinde sahra hastaneleri kuruldu.

Avrupa'da 9 Mart 2020 itibariyle koronavirüsün görülmediği ülke sayısı sadece 2: Karadağ, ve Kosova. Orta Asya ülkelerinde de virüse rastlanmadı. Salgının merkez üssü Çin ile sınır

komşusu olmalarına rağmen Orta Asya ülkeleri Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'da da henüz virüse rastlanmadı. İran'ın sınır komşusu Türkmenistan'ın yanı sıra Özbekistan da Covid-19'un görülmediği ülkeler arasında yer alıyor. (AŞ)

DSÖ genel direktöründen coronavirus açıklaması... Dünya Sağlık Örgütü, Covid-19'u (koronavirüs) "pandemi" olarak nitelendirdi: "Salgına karşı eylemsizlik bizi endişelendiriyor. Bu nedenle Covid-19'un pandemi olarak nitelendirilmesi kararını aldık" (MHK)

ORTADOĞU-AFRIKA

Suriye'de Türk-İran savaşı mı? Öyle anlaşıyor ki önümüzdeki çatışma Rus hava desteği olmaksızın Türkiye ve İran arasında olacak. İran hareketlerinin İran'ın Rusya ve Türkiye arasında imzalanan ateşkes anlaşmasından uzaklaştırılması ve kenara itilmesine tepki olduğu açık. (TA)

Esad'ın danışmanından Türkiye açıklaması... Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın danışmanı Buseyna Şaban, RİA Novosti'ye demeç veren Şaban, "Rus-Türk zirvesinden sonra Türk tarafının birçok ateşkes ihlali tespit edildi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasındaki görüşmelerden sonra bile birçok ateşkes ihlali yapıldı" dedi. Şaban, "Ateşkese uymaya hazır ve hepimiz üstlendiğimiz yükümlülükleri yerine getireceğiz. Ateşkes, terörün mağlup edilmesi ve barışın tesisi açısından hedeflerimize uygun" diye konuştu. Şaban, "Fransa ve Almanya'nın artık şunu anlaması gerektiğini düşünüyorum, eğer işbirliği yapmak veya Suriye'de barışın tesis edilmesinde rol almak istiyorlarsa Erdoğan ile değil Suriye ile konuşmaları gerekiyor" ifadesini kullandı. (AŞ)

Irak'ta 2 ABD askerinin saldırıda ölmesinin ardından Suriye'de İran hedefleri vuruldu...

Irak'ta Taci Askeri Üssü'ne düzenlenen roketli saldırıda, 2 Amerikan askeri ve 1 İngiliz'in öldüğü, 11 askerin ise yaralandığı bildirildi. ABD öncülüğündeki IŞİD Karşıtı Koalisyon Sözcüsü Albay Myles Caggins, "Koalisyon, 11 Mart'ta yerel saatle akşam 07.35'te 15 küçük roketin, Irak'taki koalisyon kuvvetlerinin bulunduğu Taci Kampı'na atıldığını teyit ediyor. Saldırıyla ilgili değerlendirme ve soruşturma devam ediyor." ifadesini kullandı. Irak'ta bir ABD üssünün saldırıya uğramasının ardından, ABD öncülüğündeki IŞİD Karşıtı Koalisyon'un savaş uçakları Suriye'de İran'a ait 3 askeri noktayı hedef aldı. AA'nın Deyrizor'daki

kaynaklardan aldığı bilgiye göre Koalisyon'a ait savaş uçakları, Bukemal ilçesinde bulunan İmam Ali üssü, sanayi ve Hizam bölgelerindeki askeri noktalara saldırdı. Kaynaklar, İran Devrim Muhafızları ve emirlerindeki grupların barındığı üste ölen ve yaralananlar olduğunu bildirdi. Suriye İnsan Hakları Gözlemevi ise 18 Haşdi Şabi militanının hava saldırısında öldüğünü öne sürdü. (AŞ)

Heniyye'nin yurtdışı turu Fetih Hareketi'ni kızdırdı... Fetih Hareketi, Hamas'ın ABD'nin barış planının açıklanmasının ardından yürüttüğü politika ve eylemlere yönelik öfkesini dile getirdi. Gözlemciler, iki tarafın siyasi görüşlerinin, hatta aldıkları bölgesel desteklerin farklı olduğunu ve bunların da aralarındaki uçurumu genişlettiğini düşünüyorlar. Fetih Hareketi Devrim Konseyi Üyesi Selim ez-Zirai konuya ilişkin değerlendirmesinde, "Hamas siyasi eylem etiğine saygı duymuyor. Yasalarını bilmiyor ve ulusal çıkarları önemsemiyor. Daha ziyade, Filistin davası pahasına da olsa kendi çıkarlarını elde etmeyi amaçlıyor" ifadelerini kullandı. (AŞ)

TÜRKİYE

Çavuşoğlu, Yunan mevkidaşına Twitter'dan sığınmacıları sordu... Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, New York Times'ın (NYT) 'Yunanistan'ın sığınmacıları gizli merkezlerde tuttuğu iddiaları'na yer verdiği haberine atıfta bulunarak, Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias'a sığınmacıların durumunu hatırlattı. (AŞ)

Türk kara sularını ihlal eden Yunan sahil güvenlik botu karasulardan çıkarıldı... Anadolu Ajansı'nın haberine göre Türk kara sularını ihlal eden Yunan sahil güvenlik botu, Türk sahil güvenlik botu tarafından sürülerek çıkarıldı. Bodrum bölgesinde bugün sabah saatlerinde Türk sahil güvenlik botu tarafından Yunan sahil güvenlik botunun Türk kara sularından çıkarılması sırasında 2 bot arasında sürme yaşandı. Yunan sahil güvenlik botu, Türk sahil güvenlik botunun kararlı manevraları üzerine Türk kara sularını terk etti. Sahil Güvenlik Komutanlığının, tüm unsurlarıyla denizlerin güvenliğini sağlamak üzere 7 gün 24 saat görevinin başında olduğu kaydedildi. (AŞ)

Akar: Rus heyetle karşılıklı görüşmeler olumlu, yapıcı şekilde devam ediyor... İdlib'le ilgili Moskova'daki mutabakatın ardından Ankara'ya gelen Rus askeri heyetle görüşmelerdeki son

durumun sorulması üzerine Akar, "5 Mart muhtırası Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sayın Putin ile görüşülerek imzalandı. Bu imzalanan muhtıra çerçevesinde faaliyetlerimiz sürüyor. Şu ana kadar durum sakin. Tüm unsurlarımızla İdlib'deki mevcudiyetimiz devam ediyor" diye konuştu. (AŞ)

Üç bakandan koronavirüs açıklaması... Üç bakan, koronavirüs (Kovid-19) salgınına dair açıklamalarda bulundu. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca kişisel bazda alınması gereken önlemlere dikkat çekerken, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy daha az turistin gelmesini sağlayacaklarını duyurdu. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da "Halkın makul fiyatlarla maskeye ulaşılmasını sağlayacağız" dedi. (AŞ)

Atina'nın Ankara Büyükelçisi, Dışişleri Bakanlığına çağırıldı... Atina'nın Ankara büyükelçisi dışişleri bakanlığına çağırılarak Yunanistan'ın karasuları ihlallerine ve gazeteci gözaltılarına son vermesi istendi. (MHK)

AB'den Atina'ya sığınmacılara şiddet iddialarını soruşturma çağırısı... Avrupa Birliği Yunanistan'a Avrupa'ya ulaşmak için sınıra dayanan göçmenlere 'şiddet ya da yasa dışı müdahale bulunulduğu iddiasını' soruşturma çağrısında bulundu. Günlük basın toplantısında konuşan Avrupa Komisyonu sözcüsü Adalbert Jahnz, "Yunan yetkililerin sığınmacılara yönelik herhangi bir şiddet ya da yasa dışı müdahale iddiasını soruşturmalarını bekliyoruz." şeklinde konuştu. Atina'nın istisnai bir durumla karşı karşıya kaldığını söyleyen Jahnz, "Bunu, temel haklara uyarak orantılı bir şekilde yapmalılar." dedi. (AŞ)

ABD-GÜNEY AMERİKA

ABD insan hakları raporu: Türkiye'deki ihlaller karşısında hükümet tepkisiz... Amerika Birleşik Devletleri, her yıl düzenli olarak yayımladığı insan hakları raporunda bu sene de Türkiye'deki ihlallere yer verdi. Türkiye'ye 72 sayfanın ayrıldığı raporda özgürlüklerin kısıtlanmasından, azınlık ve işçi haklarına kadar çok sayıda başlık yer aldı. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo tarafından sunulan raporun ilk kısmında Türkiye'nin siyasi ve idari yapısının yanı sıra 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi ve sonrasında yaşananlar detaylandırıldı. 11 Mart tarihli rapor, Türkiye'deki "önemli" insan hakları ihlallerden bazılarını şöyle sıraladı: Yargısız infaz, gözaltında şüpheli ölümler, kaçırımlar, işkence,

hukuksuz gözaltı ve tutuklamalar, ifade ve basın özgürlüğüne kısıtlamalar, sansür, toplanma özgürlüğüne kısıtlamalar, kadın ve eş cinsel bireylere yönelik şiddet ve azınlıklara yönelik baskılar. Raporda ayrıca hükümetin insan hakları ihlallerine karışan güvenlik güçleri hakkında gerekli inceleme ve soruşturmaları yapmadığı ve sorumluların cezasız kaldığı ifade edildi. (AŞ)

Trump, virüsle mücadele kapsamında Avrupa'dan ABD'ye seyahatleri 30 gün askıya aldı...

Televizyondan ulusa seslenen Trump, Avrupa Birliği'nin (AB) Çin'den gelenlerin seyahatlerinin kısıtlanması konusunda ABD gibi yeterince hızlı davranmadığını söyledi. Cuma günü yürürlüğe girecek kararın İngiltere'yi kapsamadığını belirten Trump, "Güçlü ama gerekli önlemler almamız gerek" dedi. Trump'ın açıkladığı karar Türkiye'yi de kapsamıyor. (AŞ)

ABD Kongresi, Trump'ın İran'a karşı savaş yetkilerini kısıtlayan tasarıyı onayladı...

Geçen ay, ABD Senatosu'nda onaylanarak Temsilciler Meclisine gelen Başkan Donald Trump'ın İran'a yönelik savaş yetkilerini "Kongrenin onayı olmaksızın" kullanmasını engelleyen karar tasarısı bugün Temsilciler Meclisi Genel Kurulunda oylandı. Söz konusu tasarı, Trump'ın bundan sonra İran'a yönelik herhangi bir askeri adımı Kongrenin onayı olmadan atmasının engellenmesini öngörüyor. Trump'ın veto etmesi beklenen tasarı, Kongrenin Trump'a yönelik İran konusundaki en net tepkisi olarak değerlendiriliyor. (YÇ)

ABD'nin başkenti Washington'da koronavirüs salgını nedeniyle OHAL ilan edildi...

Washington DC Belediye Başkanı Muriel Bowser, yaptığı basın toplantısında, Dünya Sağlık Örgütü'nün 'küresel salgın' olarak tanımladığı koronavirüs salgını Kovid-19'un bölgede artan vakaları sebebiyle olağanüstü hal ilan ettiklerini duyurdu. Bowser, ABD'nin başkentinde 6 yeni koronavirüs vakasına daha rastlanıldığını bildirdi. (YÇ)

AVRUPA

Atina, sığınmacıların gizli bir yerde tutulduğu iddialarını yalanladı... Avrupa'ya geçmeye çalışan göçmenlerin gizli bir yerde tutulduğu ve Türkiye'ye hukuk dışı olarak geri gönderildiği öne sürüldü. Yunanistan ise iddiaları yalanladı. (MHK)

AB, Yunanistan sınırındaki olayları inceleyecek... Avrupa Birliği, Yunanistan'ın sınırda sığınmacılara şiddet uygulandığına dair iddiaları soruşturmasını istedi. (MHK)

RUSYA

Duma, Rusya Anayasası'nda değişiklik yapılmasını öngören tasarıyı onayladı...Rusya parlamentosunun alt kanadı Duma, Rusya Anayasası'nda değişiklik yapılmasını öngören yasa tasarısını üçüncü oturumda da kabul ederek onayladı. Duma'da yapılan oylamada 383 vekil tasarıyı destekledi. Tasarıya 'hayır' oyu veren çıkmazken 43 vekil çekimser kaldı.(SSS)

Rusya Federasyon Konseyi, anayasa değişikliğine ilişkin yasa tasarısını onayladı...Rusya parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyi, Rusya Anayasası'nda değişiklik yapılmasını öngören yasa tasarısını onayladı. 170 sandalyeli Federasyon Konseyi'nde yapılan oylamada 160 senatör 'evet' oyu verirken, sadece 1 senatör 'hayır' verdi. Çekimserler de 3'te kaldı.(SSS)

Rusya'dan ABD'ye 'kimyasal silahtan vazgeç' çağrısı...Rusya'nın Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü (OPCW) Daimi Temsilcisi Aleksandr Şulgin, ABD'nin kimyasal silaha sahip son ülke olduğunu belirterek Washington'a, kimyasal cephaneliğini planlanandan önce yok etme çağrısında bulundu. Lahey'de, OPCW İcra Konseyi'nin 93. oturumunda konuşan Şulgin, "OPCW'nin, beyan edilen tüm kimyasal silah stoklarının tamamen imha edilmesi olan en önemli görevinin sonuna yaklaşıyoruz. Bugün kimyasal silaha sahip tek bir OPCW üyesi ülke kalıyor, bu da ABD" ifadelerini kullandı.(SSS)

Moskova Uluslararası Güvenlik Konferansı, koronavirüs nedeniyle 2021'e ertelendi...9. Moskova Uluslararası Güvenlik Konferansı'nın koronavirüs salgını nedeniyle 2021 yılını ertelendiği belirtildi. Rusya Savunma Bakanlığı, 22-23 Nisan'da yapılması planlanan 9. Moskova Uluslararası Güvenlik Konferansı'nın dünya genelindeki koronavirüs tehdidi nedeniyle ertelendiğini duyurdu.(SSS)

Kırım'da Hizb-ut Tahrir üyesi 4 kişi gözaltına alındı...Rusya Federal Güvenlik Servisi (FSB), Kırım'da Hizb-ut Tahrir (Kurtuluş Partisi) uluslararası terör örgütünün 4 üyesini gözaltına aldı. FSB'den yapılan yazılı açıklamada, gözaltına alınan örgüt üyelerinin, 'sözde küresel hilafet yaratma ve laik toplum kurumlarını yok etme doktrinine dayanan ve mevcut yönetimi zor kullanarak devirmeyi amaçlayan anayasaya aykırı faaliyet yürüttüğü' ifade edildi.(SSS)

ASYA-PASİFİK

Afganistan siyasi müzakerelere başlamak için 1500 Taliban mahkumu serbest bırakıyor...

Afganistan'da 18 yıl süren savaşı bitirmek amacıyla ABD ile Taliban arasında imzalanan 'barış anlaşması' uyarınca önümüzdeki günlerde bin 500 Taliban mahkûmun serbest bırakılacağı belirtildi. Siyasi müzakereleri başlatmak adına atılan bu 'iyi niyet adımı', Taliban'ın şiddeti azaltması halinde sürecek. Taliban ise 'koşul dayatılmasına' karşı çıktı. Afganistan Cumhurbaşkanı Eşref Gani, Taliban ile siyasi müzakereleri başlatmak amacıyla bir 'iyi niyet göstergesi' olarak ilk etapta bin 500 Taliban esirin serbest bırakılmasını öngören kararnameyi imzaladı.(SSS)

Vuhan'da hayat normale dönüyor: Bazı şirketlere yeniden çalışma izni verildi...Koronavirüsün çıkış noktası olan Çin'in Vuhan şehrinde hayatın normale dönmesi için çalışmalar devam ediyor. Çin lideri ŞiCinping'in Vuhan ziyaretinden sonra yapılan açıklamada, başta kamu hizmetleri ve sağlık alanında olmak üzere bazı şirketlerin yeniden çalışmaya başlaması yönünde karar alındığı belirtildi.(SSS)

Koronavirüs gölgesi olimpiyatlara vurdu: Komite iptal ya da erteleme seçeneklerini düşünmüyor... 2020 Yaz Olimpiyatları'na ev sahipliği yapmaya hazırlanan Japonya'da koronavirüs endişesi olimpiyat komitesini de sardı. Bir komite üyesinin 'erteleme' çıkışı üzerine tartışma alevlendi. Japon yetkililer ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi 'Planladığı şekilde gerçekleşecek' açıklamasında bulundu.(SSS)

Gürcistan'da Tarım Bakan Yardımcısı koronavirüse yakalandı...Gürcistan Tarım Bakan Yardımcısı İuriNozadze'nin, yeni tip koronavirüse (Kovid-19) yakalandığı açıklandı. Gürcistan Tarım Bakanlığından yapılan yazılı açıklamada, Gürcistan Tarım Bakan Yardımcısı İuriNozadze'nin Kovid-19'a yakalandığı bildirildi.(SSS)

Fransız Polinezyası'nda ilk koronavirüs vakası tespit edildi... Güney Pasifik Okyanusu'ndaki adalar topluluğu Fransız Polinezyası'nda, Fransa'dan dönen bir kişide ilk yeni tip koronavirüs (Kovid-19) vakasının tespit edildiği açıklandı. (SSS)